

REDACTIUNEA,
Administratiunea și Tipografia
Brașov, piata mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
I n s e r a t e
se primesc la Administratiune
Brașov și la următoarele
SIGOURI de ANUNTURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelius Nachf., Anton Oppelik.
In Budapest la A. V. Golberger,
Eckstein Berndt, Iuliu Leopold (VII Erzébet-körút).
Prețul inserțiunilor: o serie
garmonic pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invoca-
lă. **RECLAME** pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

Nr. 134.

Brașov, Dumineacă 17 (30) Iunie

1907.

Politica liniei drepte.

Viena, 28 Iunie 1907.

Eri nou aleasa cameră a deputa-
torilor țărilor austriace și-a ținut ședința
a patra. După ce și-a terminat lucrarea
de constituire, ministrul președinte
br. Beck a rostit primul său discurs
politic în nou parlament al votului
universal, desfășurând programul guver-
nului. Discursul acesta a fost așteptat
de toți cu mare interes. Cuvintele primului ministrului au fost urmările cu încordată atențune de către
deputați și publicul de pe galerii.

A contribuit și personalitatea baronului Beck la interesul, cu care a
fost întâmpinată vorbirea sa, căci dânsul a fost norocosul, care, după doi
primi miniștri au căzut fiindcă nu le-a
succes a realiza reforma electorală,
a știut totuși să aducă la îndeplinire.
Astfel a putut spune în discursul său,
că a fost nănașul parlamentului
votului universal la înființarea sa. Mai
este însă afară de aceasta un nimic,
care stă în legătură cu persoana mi-
nistrului președinte, nimbul ce il dă
raporturile sale amicale cu moștenitorul
tronului.

Dela una se conchide la alta.
Așa și programul ce l'a desfășurat
ministrul-președinte, se crede, că nu
e de loc strein vederilor și părerilor
viitorului domitor. Poate fi deci
privit ca un program al viitorului în
două direcții.

Br. Beck a vorbit mai pe larg
în discursul său program despre re-
forma electorală și despre efectele ce
le va avea ea asupra vieței publice
în Austria. În alte țări — zise el —
reforma aceasta s'a săvârșit numai
după mari lupte și periculoase crize.
E îmbucurător, că în Austria reforma
s'a făcut în toată liniștea și în pace.

La întrebarea ce se impune po-
poarelor imperiului, dacă această re-
formă își va atinge scopul, br. Beck
răspunde zicând, că parlamentul

compus pe baza votului universal
nu-i rămâne decât o singură cale,
calea lucrării pozitive, care este mi-
siunea lui cea mai înaltă.

S'a ocupat ministrul-președinte și
cu problema social-democratică con-
statând, că votul universal a contribuit
la întărirea social-democrației, care e
așa de bine reprezentată în cameră.
Dar mai bucuros o vede în cameră
decât afară din cameră. Ba br. Beck
a mers un pas și mai departe pro-
mițând, că guvernul se va strădui a
realiza toate reformele esențiale so-
ciale, ce le conține programul social-
democraților. De altă parte a dat a
se cunoaște, că este necesar ca par-
tidul social-democrat să fie combatut
în nizuințele lui extreame. El e de
părere că timpul pentru o politică a
scopurilor estreme a trecut și se de-
clară conservativ zicând: „a fi con-
servativ înseamnă de a netezi de cu
vreme calea desvoltării, pentru ca să
se poată săvârși fără de treceri bruse
și fără de vătămare interesele in-
dreptățite.“ Ceea-ce puteți aștepta
dela mine, zise ministrul-președinte,
este o politică a scopurilor cinstite,
a mijloacelor cinstite, este o politică
a liniei drepte.

De un deosebit interes este ceea-
ce a zis br. Beck despre bazele funda-
mentale ale vieței de stat. El se
ridică aci la un nivel înalt, cum nici-
odată n-am văzut ridicându-se pe un
ministrul-președinte unguresc. Vorbește
și el de respectul față cu legea și de
egalitatea înaintea legei, dar se folo-
sește de un ton cu totul neobișnuit
dincolo de Laita. Enuncația lui
culminează în cuvintele: „Stau pe
deplin și cu totul pe baza egalității
de drept a indivizilor și a po-
poarelor, căci numai această egalitate
de drept împacă cu neegalitatea
de fapt, care e productul naturei și
al istoriei; ba mai mult în cadrul
acestei egalități de drept diferențierea
popoarelor și a indivizilor devine un
izvor al stimulațiunii reciproce și al

schimbului de bunuri prețioase ale
culturii“.

Alte sunt principiile de guvernare
în Ungaria, unde sub egalitate de
drept se înțelege că se face *tabula rasa*
cu individualitatea popoarelor
pentru a-o jefui utopiei „statului na-
țional unitar“.

Merită să fie relevată și ur-
mătoarea deviză a baronului Beck,
care pornește dela convingerea, că
„în autoritatea și puterea statului se
razimă onoarea, libertatea și sigu-
ranța cetățeanului și a fiecărui popor“.
Deviza: „,Autoritatea întregului și
egala îndreptățire a părților, puterea
statului și bunăstarea cetățenilor și a
popoarelor statului“.

Cu asemenei principii Beck e pe
cale a deveni cel mai popular bărbat
de stat din monarhie, căci conserva-
tismul lui, departe de a fi reac-
tionar nu se contrariază cu exigen-
tele progresului social și național și
cu principiile de libertate pe care trebuie
să fie bazat acest progres.

Dintre toate partidele mai mult
au aplaudat și au fost insuflați de
vorbirea-program a ministrului pre-
ședinte creștin-sociali, cari au azi
rolul de partid diriger în cameră.
El susțin că programul desfășurat de
br. Beck corăspunde pe deplin vede-
rilor lor. Si acesta este un semn ca-
racteristic al situației, care de si-
gur nu va face bună impresiune asu-
pra cercurilor politice de peste Laita
mult influențate de evreo-maghiari.

Politica „liniei drepte“ de sigur
nu va întâmpina simpatiile acestora.
Ziarele lor spun că Beck în discu-
sul său nu se pronunță hotărât că
să se știe, cum și cu cine va merge
în viitor, și că face o „politică a ușei
deschise“.

In curând vom avea ocazie să
vedem cum se va desfășura acțiunea
guvernului Beck față cu parlamentul
compus pe temeiul votului universal.
Ori cum va fi, în tot cazul această

politică nu va plăcea contrarilor vo-
tului universal și a progresului po-
poarelor din statele acestei monarchii.

Mișcarea socialistilor ungari. Social-
democrații din Budapest pregătesc pentru
Luni o mare întrunire populară, la care
va vorbi și nou deputat socialist austriac
Pernerstorfer. La ordinea zilei va fi soarta
sufragiului universal în Ungaria și Austria.

**Convenția comercială dintre Austro-
Ungaria și Serbia.** Din Viena se anunță,
că desbaterile convenției comerciale cu
Serbia au ajuns atât de departe, incât e
probabil că tratatul va fi încheiat ca azi.
E de sperat că raporturile vamale între
Austro-Ungaria și Serbia vor fi reluate la
1 Iulie. Desbaterile convenților cu România
și Bulgaria vor începe la toamnă.

Inchiderea parlamentului român.

Ministrul-președinte Dim. A. Sturdza
a dat Joi cetire la Senat și la Adunarea de-
putaților, următorul Mesaj Regal pentru
închiderea sesiunei extra-ordinare a Cor-
purilor legiuioare:

»Domnilor senatori!
»Domnilor deputați!

»Scurta sesiune extra-ordinară, con-
vocată pentru a vă constitui, a fost in-
chisă în mod folositor.

»Pe lângă votarea mai multor legi
urgente, privitoare mai ales la chestiuni
financiare, văți ocupat a numi o comi-
ssiune de studiu, având de scop ca Cor-
purile legiuioare să intre în sesiunea de
toamna viitoare bine pregătit spre a
cerceta și discuta proiectele de legi, ce
se vor prezenta de Guvernul Meu.

»Nădăjduesc că astfel se va asigura
în mod statoric bunul traiu al țărănimii
și relațiile dintre proprietarii mari și
săteni.

»Vă mulțumesc în numele Meu și al
Tărei pentru răvnă cu care ati imbrățișat,
chiar dela începutul legislaturei, interesele
superioare ale Statului.

»Eu, declar închisă sesiunea extra-
ordinară a Corpurilor legiuioare.«

Carol.

(Urmează iscăliturile ministrilor).

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Prisonierul.

O amintire de răsboi de baronul K.

In fața unei case din orașul fran-
ces P. departamentul C. d. O. stăteau mai
mulți ofițeri în ținută de serviciu, iar mai
departe un bărbat, dintr-o clasă mai bo-
gată, între doi soldați cu puștile încărcate.

— Rog pe d-nii a intra! răsună în
ușă vocea unui adjutant.

Ofițerii se duseră în camera din
parterre. Un major li salută rugându-i să
stea pe scaune.

— D-lor! Avem să judecăm astăzi
pe un om, care a fost prins înarmat la
atacul asupra trupelor noastre. Nu trebuie
să vă mai spun că fiecare din Dv. să ju-
dece după convingere, fără și înfluențat
de nimic și de nimene.

La un semn al majorului, președintele
consiliului de răsboi, fu introdus prisonierul,
legat de mâni. El era un Tânăr de
vreo 30 ani și cu o infățișare simpatică.

Președintele stabili identitatea.

Avocatul și notarul R. din D. depar-
tamentul N., 32 ani, catolic, căsătorit de
un an cu Clara născută A., fără copii. Născut
dintr-o mamă germană, el a studiat în

cea mai mare parte la o universitate ger-
mană și posedă perfect limba germană.

— Ești acuzat, declară majorul, că ai
participat la 8 Septembrie după amiază,
ora 6, la un atac asupra trupelor germane.
La trecerea batalionului și al regimentului
X prin N. s'au tras focuri din casa d-tale
și mai mulți soldați au fost răniți. La per-
chiziția, ce s'a făcut în această casă, d-ta
și alte persoane ați fost prinși cu arma în
mână. Această crimă gravă cade sub
jurul consiliului de răsboi.

Căpitanul St. ca acuzator face pro-
punerea, ca acuzatul să fie condamnat la
moarte prin împușcare.

Acuzatul răspunse că este nevinovat.
In contra voinei sale au pătruns în casa
sa pacină gărdiști naționali și cățiva oră-
seni, au ocupat ferestrele și s'au pregătit
să tragă focuri asupra trupelor germane.
Zadarnice au fost toate, toate rugămintile
sale, ca să se depărteze. Între acești des-
creerați și zărit pe fratele său mai mic,
s'a repezit asupra lui și s'a încercat să-i
smulgă arma din mână. În timpul acestei
lupte au început să se tragă focuri și cu-
rând după aceea au intrat soldații ger-
mani. El a fost trănit jos cu lovitură de
pat de pușcă și apoi făcut prisonier. Soția
sa a fost martoră străduințelor sale de a
impedea atacul asupra trupelor și el re-
petă că nu este vinovat.

Acstea cuvinte produseră efect asupra

judecătorilor — se vedea pe fețele lor. — Se ceru interogatorul martorilor și preș-
dintele ordonă să se aducă.

Sergentul M. declară, că pătrunseră
în casă împreună cu soldații Sch. și Kr. și a
văzut pe acuzat stând în mijlocul camerei
cu pușca în mână. Desarmat de soldatul
Sch. acuzatul fu trăntit la pământ și de-
sarmat. Cei doi soldați făcură aceiași de-
clarăție. Unul din ei adăuse, că a văzut
pe acuzat stând lângă un Tânăr, care zacea
la pământ, era foarte agitat și resuflă
greu. El însă n'a făcut pregătiri pentru un
atac asupra soldaților.

După terminarea interogatorului că-
pitelan St. descrise cele întâmplăte și și-
menținu propunerea.

Apărătorul, locotenentul Z., trase la
îndoială faptul că acuzatul a luat parte la
atacul asupra soldaților și ceru circum-
stanțe atenuante, sau chiar achitarea.

După o deliberare mai lungă să'a pro-
cedat la votare.

»Moarte prin împușcare, pentru par-
ticipare la un atac cu mâna înarmată asu-
pra trupelor germane« sună sentința dată
cu majoritatea judecătorilor.

Prisonierul fu adus din nou în ca-
meră unde ascultă sentința, calm și serios.
O trăsătură duioasă trece pe față sa fru-
moasă, când el declară:

»Sunt victimă nevinovată a unei în-

lăuntriri de circumstanțe, sunt nevinovat
Vă rog să-mi permiteți, ca soția mea să
nu se despărță de mine și să i se dea voie
ca să rămână lângă mine până la ultima
oră și vieței mele.

Tribunalul îi împlini această dorință.

Prisonierul fu predat bat. 3 de reg.
X. In coada coloanei de marș mergea el,
împreună cu curagiocasa și nerericita sa
soție, împărțind toate străpătele mar-
șului, stârnind milă și în cel mai aspru
soldat german.

După un marș forțat batalionul se
opri în bivac. Soldații vorbeau în soapte.
Prisonierul și soția sa erau obiectul con-
versației. El sta lângă o sentinelă scu-
fundat în gănduri, iar eroica sa setie dor-
mea cu capul răzimat pe o ranită. Soldații
se îndoaiau în vinovăția sa, căci se putea
ca el să fi smuls arma din mâinile fratelui
său, și că n'a luat parte la luptă.

Si un grup de ofițeri tineri filosofau
în același sens și toti admirau eroismul
acestei femei. »Ce e drept împrejurările
sunt contra lui, zise un Tânăr sublocotenent,
dar care nu se poate cinea înșela
și să condamne pe un nevinovat?«

— Nici mie nu-mi ese din cap acest
gând, zise adjutanțul batalionului. Ar tre-
bui să i-se descrie Escoala Sale jalea pe
care o avem zilnic înaintea ochilor și să-
rugăm să dea grătie și să-l pună pe săr-

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe săse lună
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Dumineacă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe săse lună
22 cor., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Dumineacă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ef-
cile postale din intră și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentele pentru Brașov:
Administrator, Piața mare
Târgul Inuiului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe săse
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe săse lună 12 cor., pe
trei

Despre decursul ședințelor de Joi a camerei și a senatului, mai dăm încă următoarele amănunte.

In comisiunea de anchetă economică, care va avea să se ocupe în decursul văcăntelor cu studierea proiectelor de reformă agrară, au fost aleși din partea camerei următorii deputați: C. Alexiu, C. Alimănișteanu, Victor Antonescu, C. I. Brătianu, Vintilă I. Brătianu, C. Brâncoveanu, I. Bianu, Petre P. Carp, C. Cociaș, Em. Culoglu, Alex. Djuvara, I. G. Duca, Drăghicescu, Gărleșteanu, Graur, Take Ionescu, Costică Iarca, Alex. Iliescu, Ion Lahovary, Mateiu, M. Mortun, Moisescu, N. T. Popp, I. Poenaru-Bordea, C. Poroișeanu, I. Procopiu, dr. Radovici, Alex. Radovici, C. Stoicescu, Stefan Ioan, Dincă Schileru, C. Stere, B. Ursu și N. Enășescu.

In ședința de Joi a senatului s'a votat proiectul de lege, admis de cameră, prin care se vine în ajutorul devastatorilor în timpul răscoalelor. La acest proiect a luat cuvântul între alți senatori și ministrul de finanțe E. Costinescu, care a zis că în acest proiect se desleagă o chestie economică numai, căci sunt unii agricultori cari au nevoie de ajutor, acei ce n'ar putea produce nimic, și de aceea se dau credite, însă nu Statul ci Băncile sub garanția Statului. (Applause). Chestia despăgubirilor sau indemnizațiilor, ori-cum ar fi numită, rămâne întreagă, căci e o chestie de dreptate. Vrem să se întărescă simțul de dreptate și de aceea vorba de venit cu legi referitoare la 1.200.000 de familii. Nu trebuie să venim cu o soluție pripită și de aceea e vorba de o comisiune parlamentară, care împreună cu guvernul să dea o deslegare acelei chestiuni. (Applause). — Chestia nu trebuie rezolvată înainte de deslegarea chestiei de dreptate spre a se stabili adevărata solidaritate socială.

D-l Dimitrie A. Sturdza luând apoi cuvântul, spune că preocuparea de căpetenie a sesiunii parlamentare viitoare va fi chestiunea *relațiunilor între țărani și proprietari și a ridicării economice a țărănumi*. E o chestiune gravă, care cere ca toate sforțările noastre să se concentreze și să ne pătrundem de necesitățile actuale ale clasei țărănești. Ar fi fost cu neputință ca în această scurtă sesiune să se prezinte și să se studieze o operă complexă, matur chibzuță; de aceea guvernul a amânat până la toamnă începerea acestei importante lucrări. Spre a obține niște legi mai complete, mai drepte și mai eficace ne-am gândit, — zice d-l Sturdza — Să constituim o comisiune agrară, care se va întruni la jumătatea lunii Septembrie, spre a lău cunoștință de proiecte și a le studia. Din comisiune vor face parte și membrii opoziției, pentru ca proiectele să le studiem în comună înțelegere.

D-l Gh. Gr. Cantacuzino spune că partidul conservator se unește cu toată inima la opera de îmbunătățire a soartei clasei țărănești și consideră ca o datorie înlesnirea rezolvării acestei probleme. Din comisiunea pregătită a proiectelor, socotim că nu pot face parte membrii partidului conservator, intrucât firul ei conducețor nu e și al nostru. Să pregătească însă guvernul împreună cu comisiunea proiectele și înainte ca ele să imbrace forma definitivă să le prezinte membrilor partidului conservator, cari vor face contraproponerile lor și din această discuție,

manul în libertate. Trebuie să întreb pe major, că oare aproba că să spun Esc. Sale această rugămintă. Ocazia pentru aceasta se va găsi la raportul din cartierul statului major.

In bivoac era liniște, cei mai mulți soldați dormeau. Des de dimineață plecară mai departe, mergeau până sara pe arșița soarelui.

Nici un bivoac, ci un sat mai mare oferi soldaților obosiți un adăpost în timpul nopții.

Sotia împărți cu soțul o clasă a școalăi comunale, desemnată ca local de arest, care se afla sub paza unei garde.

Căpitanul nostru pleca călare, în cartierul locotenentului general baron de H. Mai întâi se anunță colonelului de stat major baron R.

Ordinele pentru a două zi fură date și ofițerii condecorați.

Căpitanul nostru foarte resolut se apropie de colonel și-l rugă să-i facă posibil de a raporta Esc. Sale asupra prizonierilor încredințați batalionului.

— Ce dorești? îl întrebă colonelul.

— Doreșc în numele întregului batalion să rog pe Esc. Sale a grăția pe notarul R. condamnat la moarte. Sotia sa nu se depărtează de el și împarte cu dânsul toate năcazurile și suferințele și asigură cu sfîrșitul, că a fost martor la afacerea din D. și că soțul ei nu este vinovat. Noi

spune d-sa, sperăm să putem ajunge la un teren comun de înțelegere.

D-l Dim. A. Sturdza spune, că nu e vorba de a discuta dela partid la partid, dar de a face o operă comună. Fiecare trebuie să aducă luminile sale spre a asigura buna stare și siguranța Statului nostru.

Să procede apoi la alegerea comisiunei pentru studierea reformelor agrare și se alege lista următoare: Stroe Beloescu, Ar. Bontaș, M. Burileanu, Gh. Cantacuzino, At. Cătuneanu, Al. Constantinescu, M. Corbecu, C. Disescu, Th. Dornescu, Al. Enacovici, Dim. I. Ghica, Teodor Ioan, Leonida Conșt., C. Nacu, C. Olănescu, dr. Petru Paul, I. Pilat, C. Plagino, I. Pleșea, Gr. Procopiu, D. Protopopescu, Valerian Ursianu, V. Vasiliu.

*

D-l Ion I. C. Brătianu, ministru de interne de acord cu d-l general Averescu, ministru de războiu, a numit o comisiune, compusă dintr-un director din ministerul de interne și un căpitan dela marele Stat major al armatei, care are în sarcină de a face o severă anchetă asupra modului cum s'a reprimat răscoalele țărănești. Acești doi membri lucrează la fața locului, în toate județele unde răscoalele țărănești au avut un caracter violent și au fost reprimate prin vărsări de sânge.

Lupta Croaților pentru limbă.

Obstrucția tehnică. O proclamație către poporul croat. Adunări de protestare. Demonstrația contra lui Wekerle.

In ședința de eri a dietei dep. Rakovsky a anunțat o interpellare urgentă, adresată ministrului-președinte în chestia politicei ce are să se observe față de Croația.

Ministrul Wekerle în răspunsul său zice între altele că din faptul, că nu s'a putut ajunge la o înțelegere între Croați și guvern, e dispusă a concluă că lupta deputaților croați nu se poate face pentru dreptul limbii, ci acea luptă urmărește scopuri mai îndepărtate, care trec peste cadrele legăturii de drept de stat, ce există astăzi între Croația și Ungaria. Promite că va proceda cu rigoare față de Croația.

Trecându-se apoi la ordinea zilei a urmat votarea nominală cerută de Croați asupra faptului dacă pragmatica de serviciu a căilor ferate se primește în general drept bază pentru începerea desbaterei speciale. Procedându-se la votare, deputații Croați părăsesc sala. Rezultatul votării este următorul: Proiectul se primește în general cu 167 voturi contra 2 voturi date de deputații naționaliști prezenți.

Se începe desbaterea pe paragrafi. La titlul proiectului vorbesc dep. croați Lukinics, Robici, Supilo, Lorkovici și Zogoracz, cari inaugurează *obstrucția tehnică*.

*

Deputații croați au adresat o proclamație către poporul croat. In această proclamație deputații consideră numirea noului Ban al Croației Rakodczay, de anticonstituțională, deoarece voiața majorității dietei croate a fost desconsiderată. Deputații croați provoacă poporul, să sprijinească din răspunderi pe deputații lor în

cu toții, adăuse ofițerul, nu prea credem în vina acestui om.

— Bucuros, răspunse colonelul, voesc să te anunț la Esc. Sa. Așteaptă un moment.

După câteva momente se întoarce și facu semn adjutanțului, că generalul îl așteaptă.

Ofițerul descrise totul cerând în numele batalionului grațierea notarului. Generalul îl asculta în tăcere, din ce în ce trăsurile feței sale devineau mai senine. Deodată se aprobia de ofițer, și bătându-l pe umăr îl declară, că condamnatul n'ar fi putut găsi un apărător mai bun decât pe el.

Consiliul de răsboiu a judecat după lege, lui îl rămâne numai dreptul de grațiere și pe acesta voiește să-l exerciteze, deoarece cunoaște desbaterile consiliului de răsboiu.

— Așteaptă! Ducându-se la ușă generalul strigă pe colonel, căruia îl dictă decretul de grațiere pentru notarul R. din D., a cărei reintoarcere acasă nu va mai fi împedecată de trupele germane.

— În această hărtie, scumpul meu locotenent, Dumnezeu să te ocrotească! Incalcă repede și arată ce poți.

Adjutanțul plecă în trap întins urmat de cățiva dragoni ca escortă, spre cantonamentul batalionului său.

In sat domnea o liniște profundă. Nu-

lupta ce o poartă pentru limba croată prin obstruarea proiectului dela ordinea zilei.

*

Joi seara s'a ținut o mare întrunire de protestare în Zagreb. La adunare s'a prezentat membrii tuturor partidelor, cari aparțin coaliției croate. S'a rostit numeroase discursuri și s'a votat o moțiune, prin care Croații iau poziție contra nouului Ban. După adunare membrii s'a imprăștiat spre casele lor între strigăte de «abuz» la adresa banului Rakodczay.

*

Joi după amiază un grup mai mare de studenți croați s'a întrunit pe piața Minoritilor din Viena, voind să demonstreze pe lângă fostul ban Pejacevici și contra nouului Ban. Studenții vorau să moeară în fața edificiului ministerului maghiar din strada Bank. Poliția fiind avisată la timp despre proiectata demonstrație, a impiedecat pe studenți să demonstreze în fața ministerului ungur. După amiază studenții s'a întrunit în fața otelului »Archiducele Carol«, în care deschisese Pejacevici, îsbucnind aici în strigăte de »Zivio Pejacevici«. Intervenind poliția studenții s'a îndepărtat.

Din Reichsrathul austriac.

In ședință de Joi, Camera deputaților austriaci a autorizat prin aclamație, buroul său să exprime M. Sale Impăratului cele mai vii mulțumiri pentru sancționarea reformei electorale, precum și pentru cursul tronului, împreună cu sentimentele de lealitate și de supunere ale Camerei.

Guvernul a depus apoi pe birou un proiect de lege pentru modificarea regulamentului Camerei, pentru a se asigura nu numai activitatea Camerei dar și pentru a se accelera expedierea proiectelor, și cu deosebire a bugetelor. Prin acest proiect se intind și puterile discreționale ale Președintelui.

Cu prilejul depunerii bugetului proiectului, până la sfârșitul anului 1907, primul ministru Beck a rostit în Cameră un discurs viu aplaudat, în care a relevat maria importantă a reformei electorale, care a putut să fie realizată în Austria în mijlocul păcii interne, fără perturbări. Rezultatul alegerilor a fost destul de favorabil, de oarece arată că tendința retrogradă a radicalismului a fost exagerată. Întrucât privetește socialismul, primul ministru preferă să vadă pe socialisti în Cameră decât afară. Dela socialism nu avem nimic de temut cu toată prăpastia, care ne deosebește.

Guvernul se va săli, a zis primul ministru, să realizeze reformele sociale coprinse în programul socialistilor, de oarece ideea de reformă socială trebuie să devină o chestiune comună, a tuturor partidelor, ca și a partidelor burgoze, care pot trage un învățământ din alegeri și anume că nici un partid nu va putea trăi sub sufragiul universal fără o muncă pozitivă și fericită.

Primul ministru face aluziune la programul social cuprins în discursul Tronului, și declară că deviza sa este *egalitatea drepturilor absolute pentru toți indivizi și pentru tot poporul, egalitatea tuturor în fața legilor*. Dar după cum puterile publice ga-

rantează tutoror popoarelor și tuturor în divizilor acestei drepturi, toti cetățenii și toate popoarele sunt datoare să asigure Statului existența sa, autoritatea sa morală și forțele ei materiale.

Primul ministru termină făcând apel la toate partidele pentru a se uni în jurul guvernului, ca să asigure printr-o muncă fecundă prosperitatea Statului și să ridice coroana pe de-asupra divergențelor de partid și de clase ca o garanție a unei desvoltări bogate și fericite a iubitei noastre Austriei. (Vii aplauze).

După alegerea comisiunilor Camerei, s'a luat în discuție moțiunile de urgență.

*

Joi, întrunindu-se toate partidele cehe, au hotărât unanim, că între toate împrejurările se vor lupta, ca să fie trecute în procesele verbale ale dietei și vorbirile, propunerile și interpelațiile făcute în limba cehă. Partidele vor aștepta vre-o căteva zile până vor tracta cu guvernul chestia aceasta, și în caz că li se va denega cetera, vor începe obstrucția. Președinții partidelor cehe în aceeași zi s'a prezentat ministrului președinte baronul Beck, comunicându-i hotărârea partidelor. Beck le-a răspuns, că fiind lucrul acesta cam anevoios, trebuie să se consfătuască și cu partidele germane, cari se vor ocupa apoi în săptămâna viitoare cu această chestie.

Cronica din afară.

Un manifest al socialistilor internaționali. Din Londra se anunță, că comitetul central al socialistilor internaționali a publicat un manifest în chestia conferinței de pace și a dizolvării Dumei. Manifestul este semnat în numele socialistilor englezi de Kevi Hardie și Hyndman, în numele socialistilor francezi de Jaurès și Veilland, în numele socialistilor germani la subscris Bebel și Singer. Mai sunt îscăliți toți conducătorii socialisti din celelalte state. În manifest se spune, că dizolvarea Dumei este un pericol pentru întreaga Europă, și că chemarea muncitorilor din toate statele este, ca să ajute soților lor de suferință din Rusia.

Rezultatul conferinței caderilor. Conferința caderilor din Finlanda s'a terminat. În cursul lunii August, când situația se va lămuri, caderii vor convoca un congres. Conferința a decis că partidul să participe la alegerile, ce se vor face în baza novei legi electorale, ducând înainte lupta pentru independența partidului.

Biserica și pacea. Din Haga se anunță, că Preoții bisericii evanghelice din toate țările au adresat conferinței dela Haga un memoriu, prin care se asociază la ideea pacei universale și desființarea războiului. La această propunere s'a asociat și rabinii din toate țările. Preoții catolici au păstrat rezerva pentru motivul că Papa nu a fost invitat la conferință.

Vizita suveranilor Germaniei în Anglia. Corespondentul din Berlin al lui «Morning Leader», comunică ziarului său, că principala Bûlow l'a autorizat printr'un funcționar al său să anunțe, că regele Angliei a invitat pentru luna Noembrie părechea imperială germană. Cancelarul regretă că nu poate da acum amănunte asupra însemnă-

— Ce este asta! întrebă deodată femeia. Aud pași, vin să te ia, o Dumnezeule, Dumnezeule!

Ușa se deschise incet și înăuntru intră adjutanțul însotit de subofițerul de gardă, care tinea în mână o laternă. Prisoneștiul îl privi în mod întrebător, dar rezolut. Soția sări în sus, se repezi asupra ofițerului, căzu la picioarele lui și îl rugă desprăvăște să nu ia pe soțul nevinovat și să nu-l omoare.

Ofițerul o ridică în sus, profund miscat.

— Reculege-ți-vă, Madame, liniști-ți-vă, nu vă iau soțul, îl aduc libertatea.

— Libertatea? striga femeia privind cu îndoială pe ofițer și rugându-l să nu-o torturizeze.

Soțul d-stră este liber, Madame. Esc. Sa generalul comandant l'a grăbit. El este liber și d-voastră puteți pleca când veți voi. Aici este pașaportul prin linile noastre și m'am îngrijit de o trăsură, care să vă ducă acasă. Călătorie fericită!

Locotenentul strânse cu cordialitate mâna celor doi soți, se inclină înaintea lor și apoi se retrase.

Soții căzură unul în brațele altuia, fără a putea rosti o vorbă.

C.

tăței politice, pe care o prezintă această vizită. Impăratul Germaniei a și răspuns invitației Angliei, pe care a primit-o cu multumire. În cercurile politice se privește cu mulțumire imbuinătățirea raporturilor dintre Anglia și Germania și se afirmă, că a contribuit mult la aceasta și vizita ziaristilor englezi în Germania, precum și căduroasa primire ce s-a făcut aci primarului Londrei. Ziarile englezesti vorbesc în mod foarte amical de această vizită și cercurile oficiale își exprimă și ele deplina lor mulțumire.

Grava situație din Portugalia. Ziarile din Londra primesc din Lisabona știri foarte grave despre situația în interiorul țării. Aceste telegramme spun, că autoritățile cenzurează cu mare rigurozitate telegrammele, ce părăsesc Portugalia. Știrile sunt cu deosebită schimbare și părțile, care insistă asupra gravitatei situației, sterse. În țară, după cât se pare se petrec lucruri grave și revoluția a îsbucnit sau e pe cale să îsbucnească în cele mai multe părți. Hotărârea lui Don Carlos de a guverna fără parlament s'a dovedit ca periculoasă și a contribuit și mai mult la agitarea spiritelor. Regina Amalia este foarte neliniștită de situația creată și s'a adresat la două curți străine pentru a cere intervenția lor pe lângă rege.

Din Lisabona se mai telegrafiază, că ambasadorii englezi au avut o confuzaire cu primul ministru Franko, în care au discutat asupra măsurilor ce trebuie luate pentru restabilirea situației normale. Anghia și în special regele Eduard ar dori foarte mult, ca evenimentele, ce se petrec azi în Portugalia să nu aibă urmări ce par a se prevedea. Regele Eduard a și trimis în acest scop stăturile sale regelui Portugaliei prin ambasadorul Portugaliei la Londra, care se află acum la Lisabona. Regina Amalia ar vrea ca Don Carlos să convoace parlamentul și să concedieze pe Franko, care este principalul vinovat al stării de astăzi. Influența ei asupra regelui nu este însă destul de puternică. Regele persistă în hotărârea lui energetică de a guverna fără parlament și în timpul acesta ministrul său Franko înbăsuțe prin cele mai severe măsuri orice demonstrație. În închisorile din țară se află până acum 250 deținuți politici și trenurile ce sosesc din Spania sunt cercetate cu mare rigurozitate.

Ambasada portugheză din Viena deminte știrile de mai sus zicând, că în țară domnește completă liniște. Opinia publică aproba măsurile extraordinare luate pentru îngădarea presei.

STIRILE ZILEI.

— 16 Iunie v.

Examenul public de gimnastică a elevilor de la școalele medii secundare din Brașov se va tine poimâne luni la ora 5½ în curtea edificiului de gimnastică. În decursul examenului va cânta muzica militară.

Elevi români cerând amnistierea tăranilor din România. Din Ploiești se anunță că Joi cu ocazia trecerii regelui Carol prin Ploiești spre Sinaia, elevul Calota Alex. din cl. VII-a liceală profitând de faptul că automobilul regal s'a oprit în dreptul liceului, a prezentat regelui o petiție semnată de toți elevii liceului, prin care cereau amnistia tăranilor arestați pe vremea răscoalelor.

Examenele de maturitate din Sibiu. În anul acesta au dat cu succes examenul de maturitate la școalele medii din Sibiu următorii abiturienți români: la gimnaziul săsesc: Mircea Russu, Coriolan Stefan și Liviu Barzu; la școalele reale superioare săsești: Constantin Simian, Dumitru Moisin, Ilie Topârceanu și Traian Georgescu, iar la gimnaziul de stat: Ioachim Tolciu, Ioan Colbasi, Ion Fraticiu și Ion Olariu.

Epilog la »cazul Vaida«. »Budapesti Hirlap« aduce știrea că un tăran român a uis pe unu altu în urma unei discuții politice(?) ce au avut-o într-o cărciumă. Anume George Zengen și Ioan Drăgoi, amândoi din comuna Cugir (com. Huned.) stănd alătării în cărciumă și venind vorba despre politică și între altele despre cazul Vaida, nu se puteau înțelege. În focul discuției au inceput să se certe. Urmarea certei a fost, că tăranul Zengen, care îl luase partea dep. Vaida, scotând din chimir un cutit l'a străpuns în spate pe Drăgoi, care desprobăse activitatea lui Vaida. Drăgoi a murit momentan. Ucigașul a fost deținut.

Știrea aceasta, în forma publicată de »Budapesti Hirlap«, ne pare cam fantastică.

»Libertatea«, care ne-a sosit acum, aduce de asemenea vestea despre o crimă analoagă, care s'a întâmplat cam în același timp tot în comuna Cugir și anume: »La jocul din ziua de Rosalii din Cugir Tânărul Ioan Bugornoni a jucat cu femeia lui Zuboi. Acesta din urmă s'a supărat pentru astăa să de tare, că și-a scos cuțitul și l'a străpuns pe Bugornoni. Omorâtorul a fost prinse.

Oare corespondentul foaiei maghiare n'a intervertit cu intențione faptele întâmplate în comuna Cugir, voind să prezinte cetitorilor săi o știre senzațională? Se prea poate, căci nu odată foile soviniste au exploatat crime de felul celei întâmplate în comuna Cugir, dându-le un colorit politic național. N'avem decât să ne reamintim cazul »revoluționii« din comitatul Hunedoarei, care n'a fost alta decât o simplă bătaie de crășmă, pricinuită de o chestie de dragoste.

Ridicare de scompt. Banca austro-ungară a ridicat scomptul său la 5 la sută și al lombardelor la 5 jum. la sută.

Succesul unui medic român. Cetim în »Drapelul«: »S'a vorbit mult despre metodul de cură excelent al d-lui Dr. Opre din Arad. Acum de curând Dr. Opre a vindecat pe Nicolae Covacs, care suferă de uscarea řirei spinărei și care după o cură de 2 luni și jumătate s'a simțit așa de bine încât poate deja să facă preumbări, deși mai nainte nici nu și putea mișca picioarele și medicii îl declaraseră incurabil. Ar trebui să se dea o descriere amănuntită a modului de vindecare practizat de Dr. Opre.

Tren accelerat pe linia Vințul de Jos-Turnu-roșu. Din B-pesta se anunță că eri s'a prezentat la ministerul Wekerle, Kossuth și la secretarul de stat Szterenyi o delegație compusă din d-nii Dr. Wolff, vice-șpanul comit. Sibiu Reissenberger și din deputașii săi Bruckner, Gresskowitz, Lindner și Meltzer, cu adresa comitatului Sibiu în chestia introducerii unui tren accelerat pe linia Vințul de Jos-Turnu-roșu. Ministerii și secretarul de stat au recunoscut importanța cererii depuse în amintita adresă și au promis că se vor ocupa cu bunăvoie de dorința comitatului.

După patruzeci de ani. Cetim în »Tel. Rsm.«. În urma ideei lansate din partea părintelui Gavril Mureșan din Jimborul Mare, cinci preoți și un mirean și-au dat întâlnire astăzi (Vineri) în Sibiu dintre absolvenții de teologie din anul 1866/7, pentru a se revedea după patruzeci de ani de când au părăsit seminarul Andreian. Sunt următorii: Gavril Mureșan, Ioan Pop, Alexandru Danciu, Vasile Metea și Constantin Prie, preoți, apoi d-l Decian, executor reg. în Sibiu. Patru preoți dintre cei întruniți au oficiat liturgia și apoi parastasul pentru colegii și profesorii decezați, în catedrală sub conducerea P. C. Sale a domnului protosincel, director seminarial, Dr. Eusebiu R. Roșca și cu cooperarea diaconilor Vasile Stan și Dr. A. Crăciunescu, prof. sem. apoi toți au făcut vizită Excelenței Sale Arhiepiscopului și Metropolitului Ioan Mețianu, iarăși sub conducerea d-lui Protosincel Dr. E. R. Roșca. La alocuția acestuia I. P. S. Sa a răspuns cu cuvinte părîntești și pline de învățătură.

Milionarul Carnegie la Haga. Joi în timpul pauzei conferenței de la Haga a fost adus în sala de conferință milionarul Carnegie, pe a cărui cheltuială se clădește nou palat al păcii și a fost prezentat tuturor delegațiilor de către Leon Bourgeois. Carnegie s'a întreținut câțiva timp cu delegatul Germaniei, baronul Marschal. Carnegie a părăsit joi Haga indreptându-se spre Bruxelles, după ce a aprobat planul și locul palatului păcii, ce se va clădi pe socoteala sa.

Promovații. D-l Valer Seni a dat examenul de doctor în istorie »summa cum laude« la universitatea din Budapesta. — D-l Alexe Botioc a fost promovat la Cluj doctor în drepturi.

Torrent de ploaie cu grindină. Luni a doua zi de Rusaliu după amiazi, pe la jumătate la 4 ore s'a descărcat asupra Orăștiei — scrie »Lib.« — o ploaie ca și care rar s'a pomenit. Ploaia a ținut ca o jumătate de oară în care răstimp ca la 5 minute a fost impreună cu gheță. Pe valea Geoagiuului ploaia a pricinuit revărsări de ape ca mai anii trecuți: Ci că veneau pe valurile umflate, plutind vite și porci și tot ce a stat în calea valurilor nemiloase a fost dus. În comunele Pișki, Băcia, Tâmpa, Batiz, Călan, Petreni și Toltia grindina a fost de mărimă nucii. Roada e nimicită. În Cristurul de pe Cerna a trăznit într-un grajd. Din trăznit s'a aprins

o lăru și au murit 7 vite. În Vințul de Jos tot în aceeași zi a căzut o jumătate de oară pietră de mărimă vișinilor. Tot așa și la Mediaș.

Cununie. D-l Dumitru Bulneț, învățător în Zărnești și d-șoara Rafira Șoș își vor celebra cununia lor mâne Dumineacă în 17/30 Iunie în biserică rom. gr. or. din Chichiș.

Am onorul a aduce la cunoștința P. T. Public, cum că mi-am reincepțut praxa medicală în Bistrița (Beszterce). Ordinez în special la morburile femeiesc și de dîntă de la oarele 8—11 a. m. și 2—5 p. m. în str. Lemnelor (Holzgasse) nr. 33, etaj, casa Kimmelmann. Dr. Leonida Domide, medic.

Ispările bandelor grecești. Din Constantinopol se anunță următoarele: O depeșă din Monastir zice, că o mare bandă grecească a atacat la 14 Iunie satul bulgar Dcheihai Sighit unde a ucis șase locuitori și a rănit trei, banda a incendiat 24 case. La 18 lunie o altă bandă grecească, compusă din 60 de oameni sub comanda lui Vangeli, a atacat satul Uhlici, districtul Castoria, unde a ucis 4 exarchi și a rănit trei. În luptă cu trupele, cari au alergat în ajutorul victimelor, banda a pierdut trei oameni, iar trupele doi oameni. Din Salonic se semnalează de asemenea atacuri din partea bandelor grecești.

Student în drepturi caută aplicare în vre-o cancelarie avocațială. Informații la administrația ziarului.

Aparate fotografice pentru diletanți. Recomandăm tuturor cari se interesă de arta fotografiei, acest sport plăcut și ușor de învățat casa specială provădută cu articoli din domeniul fotografiei a firmei fondată în anul 1854. A. Moll k. u. k. Hof-lieferant Wien I Tuhlauben 9. La cerere se trimite preț curent ilustrat.

ULTIME STIRI.

Viena. 29 Iunie. Buletinul oficial militar publică numirea archiducelui Frederic, actual inspector general al trupelor, ca comandant superior al Landwehrului și numirea baronului Albiori ca inspector general al trupelor.

Viena. 29 Iunie. »Politische Correspondenz« afă din Roma, că bar. Aehrenthal va vizita pe ministru de externe al Italiei, Titoni, către jumătatea lunei Iulie. Aehrenthal se va duce apoi cu d-l Titoni la Raconigi pentru a se prezenta suveranilor Italiei. D-l Titoni va înapoia vizita bar. Aehrenthal la Semmering, de unde se vor duce împreună la Ischl pentru a se prezenta Maj. Sale împăratului Francisc Iosif.

București. 29 Iunie. Telegramile primite la ministerul de domenii, arată că starea sămănăturilor de porumb este excelentă aproape în toată țara. De unde acum o lună jumătate porumbul nici nu răsărise din cauza seccetei acum, grație ploilor căzuți timp de o lună, porumbul a ajuns înălțimea de un metru sau un metru jumătate. Dacă vor continua să cadă ploi la timp, o recoltă de porumb va fi exceptională și ca cantitate și ca calitate.

Londra. 29 Iunie. »Daily Express« afă din Lisabona următoarele: Joi, s'a răspândit știrea că regelui Don Carlos e hotărât să abdice în favoarea prințului moștenitor. Cum însă acesta din urmă se află actualmente în coloniile portugheze din Africa, nu se dă multă crezare acestei știri. În tot cazul, situația extrem de gravă din regat va prileji deocamdată un guvern de repreșință precum și introducerea pedepsei cu moarte. Ministrul președinte, Franko, cu o energie extraordinară urmărește priponirea ziaristilor. Mulți redactori ai ziarului de frunte s-au refugiat în Spania, unde continuă să redacteze organele lor și publică manifeste aprinse, pe cari le introduc în taină în Portugalia.

Paris. 29 Iunie. Ziarul »Le Matin« afă din Lisabona, că situația continuă a fi gravă. Toate zarele afară de unul singur, au fost suspendate. În ultimul consiliu de miniștri președintele consiliului și ministrul de război s-au insultat. Se vorbește de apropiata numire a unui minister militar.

Paris. 29 Iunie. Senatorul Saint Germain a declarat unui redactor al ziarului »Journal«, că diplomații francezi și germani, se vor întâlni în curând pentru a se constată asupra unui acord franco-german în chestia marocană. Rezultatul favorabil al acestei constatări este în afară de orice îndoială. Interesele Germaniei nu se opun la organizarea unei poliții de graniță franceză în Maroc și împăratul Wilhelm prevede că în curând se va putea

face o apropiere între Franța și Germania și pe alte tărâmuri.

Constantinopol. 29 Iunie. Mari inundații au avut loc în orașul Corcea (Macedonia). Râu Marava, care traversează orașul în două a venit umflat ca niciodată și distrugând șapte poduri, a luat în calea sa căteva zeci de case, a dărămat trei hanuri și a înecat foarte mulți oameni. Până acum s'au evacuat pagubele la 210.000 lire turcești (vreo 4—5 milioane lei); treizeci de oameni au perit în valuri. Panica e de nedescris; aproape jumătate din oraș e ruinată, căci toată piata a fost înecată.

Sevastopol. 29 Iunie. Agenția Westnic afă că pe când prisonierii din curtea închisoarei se plimbau, o parte a zidului închisoarei s'a surpat din cauza unei explozii produsă de către o mașină infernală. În zid s'a făcut o gaură și 20 de arrestați politici au fugit. Sentinela a fost grav rănită cu focuri de revolver trase de fugari.

Paris. 29 Iunie. Dep. Benoist a interpelat în ședință de eri a camerei guvernului asupra evenimentelor din Sudul Franței, acuzând pe ministrul Clemenceau că a organizat represiunea în momentul în care sudul era să se liniștească. El nărează gravele incidente cari s'au petrecut și termină reproșând d-lui Clemenceau săngelul sărsat, cerând un șef de guvern pe care toți republicanii să se poată baza. Dep. Meunier cere punerea în libertate a lui Albert și a lui Ferroul și a tuturor membrilor comitetului din Argeliers, ca mijloc de pacificare. Dep. Aldy blamează actele arbitrale ale guvernului și citează numeroase mărturisiri, după care chișinării și jandarmii ar fi tras cei dințai chiar asupra copiilor, pe când polițiștii trăgeau din baloanele primăriei.

Ministrul Clemenceau răspunde că a fost neințetat insuflat de un spirit de conciliație și a fost nevoie să dea ordine de represiune după ce primăriile au intrat în ilegalitate. D-l Clemenceau amintește recomandația făcută trupelor de a nu trage decât în următoarele extremități și după somațiunile legale. Chirasieri abia au sosit și au fost înzultați și atacați. Pustile lor sunt zdrobite de lovituri de pietri. Ei au vrut să sarzeze dar oferii au refuzat. Primul ministru declară că mișcarea meridională este exploatață de reacționari și de regalici care duc o companie revoluționară, dar țara este legată de republică și nu vom părăsi democrația socială.

Londra. 29 Iunie. Vizita împăratului Wilhelm și a soției sale în Anglia, a fost fixată pe ziua de 18 Noembrie. Suveranii vor fi probabil escortați de o flotă germană și vor ancora la Portsmouth. La 21 Noembrie vor fi primiți cu deosebită solemnitate la primăria orașului Londra

Diverse.

In contra grindinii. Pentru de a împedeca formarea grindinii, atât de păguitoare sămănăturilor, s'au făcut mai multe incercări. Astfel unii au făcut experimente cu salve de tun îndreptate în contra norilor de grindină, împrăștiind acești nori.

Dar n'au ajuns la rezultat satisfăcător prin acest procedeu. Acum se lueră de mai mult timp pentru inventarea unui astfel de aparat, care ajungând în mijlocul norilor prin explodarea materiei, cu care este plin, să amestice straturile de nori de temperatură diferită, împedecând astfel formarea grindinii.

In timpul din urmă, de la Hault, un căpitan francez de geniu, și-a patentat inventia sa de acest fel. Partea principală a inventiei o formează un glob (balonă) cu aer în formă de pară. Partea de sus se termină într'un vârf, ca astfel ploaia să poată curge mai ușor pe el în jos, și totodată se poate mai ușor percurge straturile de aer. O parte din glob este umplut cu gaz, iar în partea, care atârnă în jos, se pune un chilogram de materie explozivă; tot de aici atârnă un fil înțepător. Când a ars filul, ajungând aparatul între nori, prin ceea ce se împedează formarea grindinii.

Dela Hault a făcut mai multe incercări cari toate iau reușit pe deplin.

POSTA REDACTIUNEI.

Orfanul. Vino la redacție, ca să te cunoaștem.

Produsele Fabricei de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositorul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2842. 18-39)

„Sătmăreana“, Institut de credit și economii, societate pe acții în Seini (Szinaváralja).

Concurs.

Se publică concurs pentru un post de practicant dotat cu un salar de 840 coroane.

Reflectanții au să documenteze, că au absolvat cu maturitate o școală comercială superioară și că posed deplin — în scris și vorbire — limba maghiară și eventual germană.

Practicantul ales are să-și ocupe postul imediat după alegere sau cel mult până în 1 August st. n.

După un an de serviciu de probă prestat spre îndestulire practicantul va fi denumit de oficial cu salar de 1200 coroane și adaus de salar în înțelesul statutelor.

Recursele se vor trimite până în 8 Iulie st. n. la adresa: „Sătmăreana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Seini-Szinaváralja.

Directiunea.

Abonamente la **Gazeta Transilvaniei** se pot face ori și când pe timp mai îndelungat său lunare.

Băile minerale vindecătoare din Előpatak

Au efect deosebit contra boalelor de stomac, rinichi, ud, mitră, ficat și splină, soldină, reumatism, constipație, precum și contra boalelor cari se desvoală din nervositate. Cura cu renomata apă de beut Előpatak, urmata după ordinația medicală, împreună cu băi reci și calde, masaj, gimnastică svedică, trai dietetic dă rezultate foarte favorabile. Sesonul băilor dela 15 Mai până la 15 Septembrie. Stațiune de cale ferată Feldioara (Földvár) și Sepsi-Szt. György cu comunicație ieftină de trăsuri. Locuințe și întreținere ieftine și elegante. Pentru sesonul prim din 15 Maiu până în 15 Iunie și al doilea dela 20 August până în 15 Septembrie se plătește numai jumătate din taxa pentru cură și muzică. Locuință cu 50%, întreținerea mult mai ieftină. Apa minerală Előpatak ocupă primul rang între apele minerale alcaline ce conține alcooloid de fier se folosește și ca doftorie de casă, și e foarte placută amestecată cu vin, sau ca beutură răcoritoare. În străinătate precum și în țară să consumă anual mai mult ca un milion de sticle. Locul de trimitere Előpatak și în cele mai multe orașe și case de comerț en gros. — La dorință se trimit și prospecțe franco.

Directiunea.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf

Se caută Agenți

și reprezentanți locali pentru vânzarea de

Rolete de lemn și Jalusi cu provision mare.

Ernst Geyer, Braunau, Böhmen.
(2793,6—10.)

Ape minerale de celebritate universală din isvorul

VICHY

Proprietatea statului francez,

A nu neglija niciodată a consulta medici, care apa să se folosească din cele trei isvori

Célestins. Grand-Grille, Hôpital.

Se capătă în totă prăvăliaile de ape minerale și la farmaci.

7—6.2893.

ANUNȚ.

NICOLAE CIOGU & C°.

Începând cu ziua de 1 Iulie st. n. voiu lifera carne la trupele de

Artillerie și infanterie (Cazarma nouă) aparținătoare garnizoanei din Brașov.

Rog pe Onor. public a mă cer ceta și pe viitor.

Cu toată stima
NICOLAE CIOGU & Co.,
măcelar,
Strada lungă Nr. 102.

UN Atelier de lăcătușerie

nou aranjat, din cauza îndepărterii din Brașov este de vânzare cu preț convenabil. — Informații Strada Castelului Nr. 69. (2901,2—3)

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. MOLL în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomac și pântece, în contra cărților și acrelei la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferențiale femești a luate acest medicament de casă o răspindire, ce crește mereu de mai multe decenii încăce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2. — Falsificații se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. MOLL.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răcălă.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucate cor. — 40 b.

Cinci bucate cor. 1.80.

Fie-care bucate de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. MOLL. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tschlauben 9.

c. și reg. furnizor al curții imperiale. — Comande din provincie se efectuează diilnic prin rambursă postală — La depozite să se céră anumit preparatele provădute cu îscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții, și C. H. Neustädter.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zări și lapte

DORNA

în Carpații Bucovinei.

Stație a Căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore de părtare dela LIOV.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare Alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două ori pe zi concerte ale muzicei militare dela Regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsuri, călare și plute.

Succese splendide la: boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă, și exodate.

Prospective gratis.

Informații medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi, cons. imp.

2855,18—15.

Dr. Arthur Loebel.

ATELIER DE GARDEROBE ELEGANTE PENTRU DOMNI

după măsură.

Executarea foarte fină.

Potriveală fără cusur.

Mare assortiment de

NOUTĂȚI

moderne, de stofe indigene și din streinătate.

J. LISCHKA,

Brașov, Strada Vămii nr. 21.

